

Väljaandja:	Justiitsminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2014
Avaldamismärge:	RT I, 31.12.2010, 52

Kohtunikuabiks nimetamise nõuded ja kord

Vastu võetud 15.05.2006 nr 16
[RTL 2006, 43, 770](#)
 jõustumine 29.05.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
01.02.2008	RTL 2008, 14, 195	17.02.2008
09.03.2009	RTL 2009, 25, 314	20.03.2009 (rakendatakse 9.03.2009)
01.12.2010	RT I, 29.12.2010, 166	01.01.2011

Määrus kehtestatakse «[Kohtute seaduse](#)» § 116¹, § 117 lõike 6, § 117¹ lõike 1 ning § 119 lõike 4 alusel.

1. peatükk KOHTUNIKUABIKANDIDAADI KONKURSS

§ 1. Konkursi väljakuulutamine

(1) Kohtunikuabikandidaadi konkursi kuulutab välja justiitsminister.

(2) Konkursiteade avaldatakse internetis Justiitsministeeriumi kodulehel ja Ametlikes Teadaannetes. Teates märgitakse konkursi korras täidetavate kohtunikuabikandidaatide kohtade arv, kohtunikuabikandidaatide kohtade paiknemine kohtute lõikes, konkursi toimumise aeg ja koht, avaldusega koos esitatavate dokumentide loetelu ning avalduse esitamise tähtpäev.

§ 2. Konkursil osalemine

(1) Konkursil osalemiseks esitatakse avaldus justiitsministrile.

(2) Justiitsministrile esitatakse koos avaldusega järgmised dokumendid:

- 1) isikut ja kodakondsust tõendava dokumendi ärakiri;
- 2) haridust tõendava dokumendi ärakiri;
- 3) senist töö- ja teenistuskäiku tõendava dokumendi ärakiri;
- 4) elulookirjeldus;
- 5) kohtunikuabikandidaadiks kandideeriva isiku ankeet;
- 6) omakäeline kinnitus, et kandideerija vastab «[Kohtute seaduse](#)» ja «[Avaliku teenistuse seaduse](#)» nõuetele.

(3) Avalduste esitamise tähtaeg peab olema vähemalt kaks nädalat konkursiteate avaldamise päevast arvates.

§ 3. Kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon

(1) Kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjoni esimehe ja liikmed nimetab justiitsminister.

(2) Kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjoni kuuluvad üks kohtudirektor, üks Notarite Koja poolt määratud notar, kaks kohtunikuabi ja kolm Justiitsministeeriumi esindajat.

(3) Kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon on otsustusvõimeline, kui otsustamisest ja hääletamisest võtab osa vähemalt neli liiget.

(4) Kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon võib eksamiküsimuste kooskõlastamiseks ning eksamitööde hindamiseks tulla kokku või hääletada elektrooniliste sidevahendite abil.

(5) Otsused kohtunikuabikandidaadi eksamitulemuste kinnitamise kohta võetakse vastu komisjoni koosseisu hääleteenamusega. Vaidlused eksamiküsimuste kooskõlastamisel ja muudes käesolevas korras reguleerimata küsimustes lahendatakse hääletamise teel lihthääleteenamusega. Hääle võrdsuse korral on otsustavaks kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjoni esimehe hää.

(6) Kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjoni esimees võib eksami ettevalmistamiseks, töö koordineerimiseks, protokollimiseks ja teisteks komisjoni tööga seotud tehnilisteks töödeks kasutada komisjoni mittekuuluvaid isikuid.

§ 4. Konkursi läbiviimine

(1) Konkursi viib läbi ja kohtunikuabikandidaadiks taotlejaid hindab kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon.

(2) Konkurs toimub hiljemalt 6 nädala jooksul avalduste esitamise tähtpäevast arvates.

§ 5. Konkursi osad

(1) Konkursi osad on õigusteadmiste test ning vestlus.

(2) Õigusteadmiste testi küsimused kinnitab kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon.

(3) Õigusteadmiste testiga kontrollitakse kohtunikuabikandidaadiks taotleja teadmisi järgmistes valdkondades:

- 1) tsiviilõiguse üldosa;
- 2) tsiviilkohtumenetlus;
- 3) võlaõigus;
- 4) asjaõigus ning vastavate kohtulike registrite tähendus;
- 5) pärimis- ja perekonnaõigus ning vastavate kohtulike registrite tähendus;
- 6) ühinguõigus ning vastavate kohtulike registrite tähendus;
- 7) pankrotiõigus ja tsiviiltäitemenetluse alused.

(4) Konkursil osaleja kirjutab õigusteadmiste testile ainult märgusõna ja esitab kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjonile koos testiga kinnises ümbrikus märgusõna koos oma nimega.

(5) Testi lahendamisel lubamatute abimaterjalide või lubamatu kõrvalabi kasutaja kõrvaldatakse eksamilt ja konkursilt.

(6) Vestlusele pääsevad üksnes need kohtunikuabikandidaadiks taotlejad, kelle õigusteadmiste testi hindab komisjon vähemalt hindega «rahuldav».

(7) Vestlusel hinnatakse konkursil osaleja sobivust kohtunikuabi ametikohustuste täitmiseks. Hindamisel võetakse arvesse isiku üldist silmaringi, tema kõlbelisi omadusi, kõne-, argumenteerimis- ja suhtlemisoskust, oskust mõtteid loogiliselt ja arusaadavalt väljendada, riigikeele oskust, senist haridusteed ja ametikäiku. Vestlusel võidakse arutleda ka osaleja õigusteadmiste testi tulemusi.

(8) Konkursiosade kestuse määrab kindlaks kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon.

§ 6. Hindamissüsteem

(1) Õigusteadmiste testi hindab kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon testi vastuste eest saadud punktide alusel kuue palli süsteemis järgmiselt:

- 1) hinne «5» – suurepärase – vastuse täielikkus 91–100%;
- 2) hinne «4» – väga hea – vastuse täielikkus 81–90%;
- 3) hinne «3» – hea – vastuse täielikkus 71–80%;
- 4) hinne «2» – rahuldav – vastuse täielikkus 61–70%;
- 5) hinne «1» – kasin – vastuse täielikkus 51–60%;
- 6) hinne «0» – puudulik – vastuse täielikkus 0–50%.

(2) Hinne moodustub kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjoni liikmete hinnete keskmisena. Keskmise hinde arvutamiseks liidetakse komisjoni liikmete poolt antud hinded kokku ja jagatakse tööd hinnanud komisjoni liikmete arvuga.

(3) Konkursi ei läbi kohtunikuabikandidaadiks taotleja, kelle õigusteadmiste testile on antud hinnang «kasin» või «puudulik» või kes vestluse tulemusel leitakse kohtunikuabi ametikohustuste täitmiseks olevat mitesobiv.

§ 7. Konkursi tulemused

(1) Kohtunikuabikandidaadiks taotlejad järjestatakse väljakuulutatud kandidaadikohtadele nimetamiseks õigusteadmiste testi hinnete järgi moodustatud paremusel alusel.

(2) Kui mitu kohtunikuabikandidaadiks taotlejat on õigusteadmiste testi eest saanud võrdse hinde, siis otsustab nende omavahelise järjestuse vestlusel kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjoni liikmetelt saadud hinnang. Võrdse hinnangu korral otsustatakse kandidaatide paremusjärjestus hääletamisega.

(3) Kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon teeb otsuse konkursi tulemuste kohta kahe nädala jooksul konkursi toimumisest arvates. Konkursil osalenutele tehakse tulemused teatavaks komisjonile avaldatud sidevahendite ja Justiitsministeeriumi kodulehe kaudu.

(4) Kohtunikuabikandidaadi konkursikomisjon teeb justiitsministrile ettepaneku konkursi läbinute kandidaaditeenistusse nimetamiseks.

§ 8. Kandidaaditeenistusse asumine

(1) Justiitsminister määrab kohtunikuabikandidaadi teenistuskoha (kohtu) ja juhendajad, kinnitades ühtlasi individuaalse ettevalmistusteenistuse kava.

(2) Kandidaaditeenistusse nimetatud isik peab väljaõppele asuma kahe kuu jooksul kandidaaditeenistusse nimetamise päevast arvates. Mõjuval põhjusel võib justiitsminister kandidaaditeenistusse nimetatud isiku avalduse alusel seda tähtaega pikendada.

(3) Kui konkursi läbinud isik ei asu ettenähtud tähtaja jooksul kandidaaditeenistusse, loetakse konkursi tulemused selle isiku suhtes kehtetuks ja justiitsminister nimetab kandidaaditeenistusse konkursi paremusjärjestuse alusel järgmise isiku.

2. peatükk KOHTUNIKUABIEKSAM

§ 9. Kohtunikuabieksamil osalemise eeldused

Kohtunikuabieksamile lubatakse isik, kes vastab seaduses sätestatud nõuetele ja on esitanud käesoleva määruse § 2 lõikes 2 nimetatud dokumendid.

§ 10. Avalduse ja dokumentide esitamine

(1) Eksamil osalemiseks esitab ettevalmistusteenistuse läbinud kohtunikuabikandidaat justiitsministrile avalduse, ettevalmistusteenistuse aruande ning juhendaja arvamuse ettevalmistusteenistuse tulemuste kohta.

(2) Isik, kes on kohtunikuabi või kohtuniku ettevalmistusteenistusest vabastatud, esitab eksamil osalemiseks avalduse koos ettevalmistusteenistusest vabastamist tõendavate dokumentidega.

§ 11. Eksami läbiviimine

(1) Eksami viib läbi justiitsministri poolt «Kohtute seaduse» § 119 lõigetes 1 ja 2 sätestatud koosseisus kinnitatud kohtunikuabieksami komisjon.

(2) Komisjoni esimehe nimetab kohtunikuabieksami komisjoni liikmete hulgast justiitsminister.

§ 12. Kohtunikuabieksami komisjoni töökorraldus

Kohtunikuabieksami komisjoni töökorraldusele rakendatakse käesoleva määruse § 3 lõigetes 4–6 olevaid sätteid.

§ 13. Eksami vorm ja sisu

(1) Eksam on kirjalik ning koosneb teoreetilisest ja praktilisest pooltest kohtunikuabikandidaadi ettevalmistusteenistuse kava ulatuses.

(2) Eksami toimumise aja ja ajakava määrab kohtunikuabieksami komisjon.

(3) Teoreetiline pool hõlmab järgmisi õigusvaldkondi:

- 1) riigi- ja haldusõiguse ning kohtukorralduse alused;
- 2) tsiviilõiguse üldosa;
- 3) võlaõiguse üld- ja eriosa;
- 4) asjaõigus, sh laeva asjaõigus;
- 5) kaubandus- ja ühinguõigus;
- 6) tsiviilkohtumenetlus, sealhulgas menetlus kohtulike registrite ja riigi õigusabi asjades;

- 7) pärimis- ja perekonnaõigus;
- 8) pankrotiõigus ja tsiviiltaitemenetluse alused.

(4) Eksami praktiline pool koosneb kaasustest, mis võivad hõlmata üht või mitut lõike 3 punktides 2–8 nimetatud õigusvaldkonda.

§ 14. Õigusaktide kasutamise lubatavus

- (1) Õigusaktide kasutamine on lubatud praktilise poole kaasuste lahendamisel.
- (2) Õigusaktide kasutamise lubatavuse üle teoreetilisele poole küsimustele vastamisel otsustab kohtunikuabiexami komisjon.
- (3) Muude materjalide, sealhulgas kommenteeritud õigusaktide kasutamine eksamil on keelatud.

§ 15. Märkusõna

- (1) Eksamineeritav esitab eksamitöö märkusõna all. Märkusõna lisatakse eksamitööle koos kinnises ümbrikus oleva eksamineeritava nimega.
- (2) Ümbrikud eksamineeritava nimega avatakse pärast kõigi eksamitööde läbivaatamist ja hindamist.
- (3) Kui hindamise käigus selgub, et eksami osahinde keskmine või praktilise osa kaasuste keskmine on väiksem käesoleva määruse § 17 lõikes 1 sätestatud, avatakse ümbrik eksamineeritava nimega kohe ning eksamineeritavale teatakse eksami mittesooritamisest.

§ 16. Eksamitööde hindamine

- (1) Kohtunikuabiexami komisjon vaatab kirjalikud eksamitööd läbi hiljemalt kahe nädala jooksul eksami teoreetilise osa lahendamise päevast arvates.
- (2) Kõik eksamitööd vaatab läbi ja hindab vähemalt kaks komisjoni liiget. Tööd jagab komisjoni liikmete vahel komisjoni esimees. Kui kahe hindaja korral on hinnete vahe 2 palli või rohkem, võib komisjoni esimees täiendavalt määrata kolmanda hindaja.
- (3) Iga kaasust ja eksami teoreetilist poolt hinnatakse eraldi (osahinded). Mitme hindaja korral arvutatakse osahinde keskmine (täpsusega üks koht pärast koma).
- (4) Hindamine toimub kuue palli süsteemis vastavalt käesoleva määruse § 6 lõikes 1 sätestatule.

§ 17. Eksami tulemused

- (1) Eksam loetakse sooritatuks, kui eksami iga osahinde keskmine on vähemalt 1,0, praktilise osa kaasuste keskmiste hinnete summa vähemalt 4,0 ja kõigi osahinnete keskmiste summa vähemalt 6,0.
- (2) Eksami üldhinne arvutatakse nende eksamineeritavate kohta, kes on eksami sooritanud, korrutades nii praktilise poole hinnete keskmise kui teoreetilise poole hinnete keskmise 0,5-ga ning liites saadud korrutised.
- (3) Eksami üldhinne on:
 - 1) hinne «5» – suurepärase – kui korrutiste summa on 4,5–5,0;
 - 2) hinne «4» – väga hea – kui korrutiste summa on 3,8–4,4;
 - 3) hinne «3» – hea – kui korrutiste summa on 3,2–3,7;
 - 4) hinne «2» – rahuldav – kui korrutiste summa on 2,6–3,1;
 - 5) hinne «1» – kasin – kui korrutiste summa on 2,0–2,5;
 - 6) hinne «0» – puudulik – kui korrutiste summa on väiksem kui 2,0 või kui vähemalt ühe osahinde keskmine on väiksem kui 1,0.

§ 18. Kohtunikuabiexami komisjoni otsus

- (1) Pärast eksami üldhinnete arvutamist teeb kohtunikuabiexami komisjon otsuse, milles sisalduvad:
 - 1) eksami toimumise aeg ja koht;
 - 2) hindamisel osalenud komisjoniliikmete nimed;
 - 3) eksami tulemused eksamil osalenud isikute lõikes (üksikud hinded, üksikute kaasuste ja teoreetilise osa hinnete keskmised ning üldhinne) ning otsus eksami sooritamise kohta;
 - 4) komisjoni ettepanek justiitsministrile eksami sooritanud isiku kohtunikuabiks nimetamise kohta.
- (2) Kohtunikuabiexami komisjoni otsusele kirjutavad alla komisjoni esimees ja protokollija ning see saadetakse kõigile komisjoni tööst osa võtnud liikmetele.
- (3) Kohtunikuabiexami komisjoni otsusest teavitatakse eksamil osalenud isikuid kahe nädala jooksul alates eksami toimumisest.

§ 18. Korduseksam

(1) Kohtunikuabikandidaadil, kes eksamit ei sooritanud, on õigus korduseksamile, mis saab toimuda mitte varem kui kolme kuu möödumisel kohtunikuabieksami komisjoni otsusest teavitamisest.

(2) Korduseksami taotlemise avaldus tuleb esitada justiitsministrile mitte hiljem kui kahe nädala jooksul komisjoni otsusest teavitamisest ja korduseksami toimumise aeg määratakse kindlaks kuu aja jooksul arvates avalduse saabumisest Justiitsministeeriumi.

3. peatükk KOHTUNIKUABIKANDIDAADI AMETIPALK

§ 19. Kohtunikuabikandidaadi ametipalk

(1) Kohtunikuabikandidaadi ametipalk kandidaaditeenistuses on alates 2011. aasta 1. jaanuarist 534,94 eurot. [RT I, 29.12.2010, 166- jõust. 01.01.2011]

(2) Kui kohtunikuabikandidaat lahendab vastavalt «Kohtute seaduse» § 117 lõike 3¹ kohtunikuabi pädevuses olevaid asju, on kohtunikuabikandidaadi ametipalk alates 2011. aasta 1. jaanuarist 653,82 eurot. [RT I, 29.12.2010, 166- jõust. 01.01.2011]

(3) Kohtunikuabieksami sooritanud ja kohtunikuabi pädevuses olevaid asju lahendava kohtunikuabikandidaadi ametipalk on alates 2011. aasta 1. jaanuarist 713,25 eurot. [RT I, 29.12.2010, 166- jõust. 01.01.2011]

4. peatükk RAKENDAMINE

§ 20. Dokumentide esitamine

Isiku puhul, kes on Sisekaitseakadeemias kohtunikuabi erialal täitnud kogu lõpueksamile eelneva õppekava, loetakse ettevalmistusteenistusest vabastamist tõendavateks dokumentideks Sisekaitseakadeemia rektori või õppeprorektori poolt viseeritud avaldus ja vormikohane väljavõte Sisekaitseakadeemia õpingukaardist.

§ 21. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 21¹. Käesoleva määruse § 19 rakendatakse 9. märtsist 2009. a.

[RTL 2009, 25, 314- jõust. 20.03.2009 – rakendatakse 9.03.2009]

Lisa